

EBLIDA Uitgangspunten bij de verwerving van en toegang tot E-books door bibliotheken

Expert Group on Information Law, 22 oktober 2012

Goedgekeurd door EBLIDA Executive Committee en Task Force

Deze Uitgangspunten vertegenwoordigen de minimumvoorwaarden voor bibliotheken waaraan bij de verwerving en beschikbaarstelling van E-books moet worden voldaan, waarbij een evenwicht wordt nagestreefd tussen de belangen van het publiek en die van de rechthebbenden.

Overwegende dat:

de introductie van elektronische publicaties een enorme verbetering van de bibliotheekdienstverlening betekent, terwijl tegelijkertijd de wettelijke grondslag voor de activiteiten van bibliotheken op dit terrein momenteel ontoereikend is;

de introductie van E-books de kernactiviteiten en verantwoordelijkheden van bibliotheken raakt en serieuze vragen oproept met betrekking tot cultuurbeleid en maatschappelijke verantwoordelijkheid;

de bibliotheken streven naar een evenwicht tussen het mensenrecht en democratisch recht op toegang tot informatie aan de ene kant en de rechten van auteurs en andere rechthebbenden aan de andere kant;

gezocht moet worden naar geschikte bedrijfsmodellen voor E-books voor de aanschaf en beschikbaarstelling van E-books door bibliotheken, teneinde de uitdagingen die bibliotheken tegenkomen op te pakken en te overwinnen;

er belangrijke onzekerheden bestaan over de vraag hoe E-book content zich zal ontwikkelen en hoe de evolutie van deze content zulke bedrijfsmodellen zal beïnvloeden;

bibliotheken, auteurs, uitgevers, en andere rechthebbenden overeenkomsten willen ontwikkelen met standaard clausules die de bibliotheken in staat stellen E-books aan hun gebruikers beschikbaar te stellen onder redelijke en eerlijke voorwaarden;

Komen de deelnemende ondertekenaars van deze Uitgangspunten de volgende leidende beginselen overeen:

DEFINITIES

Voor het doel van deze dialoog:

- een elektronisch boek (E-book) is een boek dat oorspronkelijk is gecreëerd in of geconverteerd naar een digitaal formaat voor presentatie op een computerscherm of draagbaar apparaat;
- een gebruiker is elke persoon die gebruik maakt van de diensten van een bibliotheek;

- een geregistreerde gebruiker is een gebruiker die zich geregistreerd heeft bij de bibliotheek en van wie de identiteit bij de bibliotheek bekend is.

Beginsel nr. 1 – Aanschaf

1. Alle E-book titels die beschikbaar zijn voor verkoop aan het publiek moeten ook beschikbaar zijn voor aanschaf en beschikbaarstelling door bibliotheken.
2. Alle E-book titels moeten beschikbaar zijn voor bibliotheken op het tijdstip van publicatie.
3. Uitgevers moeten E-books leveren in interoperabele formaten.

Beginsel nr. 2 – Toegang

1. Bibliotheken moeten in de gelegenheid gesteld worden om aangeschafte of gelicentieerde E-books voor een beperkte periode beschikbaar te stellen aan een gebruiker.
2. Het moet mogelijk zijn eenzelfde E-book titel gelijktijdig beschikbaar te maken voor meerdere gebruikers.
3. Geregistreerde gebruikers moeten in staat worden gesteld een E-book te downloaden, hetzij in de bibliotheek, hetzij door toegang op afstand via een authenticatiesysteem.
4. Er moet een keuzemogelijkheid zijn voor een licentie die interbibliothecaire toegang toelaat.
5. Uitgevers en bibliotheken moeten samenwerken bij het zoeken naar oplossingen die zorgen voor productie en levering van alternatieve formaten voor personen met een handicap.

Beginsel nr. 3 – Voortdurende toegang en bewaren op langere termijn

1. Als de bibliotheek een E-book aanschaf moet zij de optie hebben van permanente opslag en gebruik van het E-book.
2. Bibliotheken die geautoriseerd zijn om het E-book op te slaan moeten het recht hebben om, in reactie op de technologische verandering, E-books over te brengen naar een ander platform.
3. Als een bibliotheek kiest voor permanente opslag moet ze gerechtigd zijn om onbeperkte toegang tot een E-book te bieden, zodra het werk in al zijn versies uit de handel is.
4. De contractuele afspraken voor een licentie voor een E-book mogen niet enige wettelijke bepaling waardoor het werk in het publieke domein valt ter zijde stellen.

Beginsel nr. 4 – Beschikbaarheid van metadata

1. De levering van E-books moet mede voorzien in de toevoeging van metadata.
2. Bibliotheken moet worden toegestaan de metadata in hun catalogussysteem op te nemen.
3. Het moet zijn toegestaan de metadata gerelateerd aan E-books open ter beschikking te stellen samen met andere metadata.

Beginsel nr. 5 – Prijsstelling*

1. De prijs van een E-book mag de prijs van een gedrukte versie van dezelfde E-book titel niet overstijgen.
2. De prijs van E-books en/of de kosten voor het gebruik daarvan moeten afnemen met de ouderdom van de publicatie.

Beginsel nr. 6 – Privacy

1. De persoonsgegevens van de gebruikers mogen alleen door de bibliotheek verwerkt worden, en moeten in overeenstemming zijn met de regelgeving voor de bescherming van persoonsgegevens die van toepassing is op de bibliotheek.
2. Gebruiksgegevens en andere persoonsgegevens moeten verwijderd worden in overeenstemming met de regelgeving die van toepassing is op de bibliotheek.
3. De uitgever of service provider mag aan derde partijen geen toegang verlenen tot de gebruiksgegevens en persoonsgegevens zonder de instemming van de bibliotheek.

Den Haag, oktober 2012

(vertaling FOBID Netherlands Library Forum)

*) Voor Nederland zij in elk geval opgemerkt dat bibliotheken bereid zijn voor de tijdelijke beschikbaarstelling (=uitlening) van een e-boek een billijke vergoeding te betalen naar analogie van de leenrechtvergoeding voor gedrukte boeken.